

послѣ хартіѣ или пергаментѣ : и така отъ всякъ такъвъ р. хр. дѣскѣ можяло да ся напечатать нѣколко стотины листове. Но колко трудъ ставало до гдѣ ся изрезвали нѣкога по нѣколко стотины страници отъ една книгѣ! По между това, кога-то ся буквы-тѣ истривали отъ дървены-тѣ дѣски, тогава тыя дѣски ничто не стрували. На скоро подирь това изобрѣтеніе единъ сиромыхъ Немскый дворянинъ *Гутенбергъ* изъ градъ *Майнцъ*, намыслилъ да изрѣже буквы на края на дървены прѣчки, и то всякъ буквѣ особно. Отъ тыя отдѣльны буквы съставиль той слова, послѣ привързувалъ прѣчки-тѣ на едно, и печатилъ по тѣхъ цѣли редове и страници ; послѣ развалялъ тыя редове, и съставлялъ отъ тѣхъ новы слова. Но понеже Гутенбергъ былъ сиромыхъ та не можялъ да подкрѣпи самъ свое-то изобрѣтеніе и да продължи тѣхъ работѣ, за коуж-то трѣбвало много разноскы, зато ся той сдружилъ съ единого златаря *Фауста* и литейщика (рудоливца) *Шефера* да лѣе 1490 буквы (литеры) отъ олово и свинець, и съ тыя слова напечатали различни книги, отъ кои-то първа была Библия-та. Фаустъ началъ да носи книги за продаванье, а народъ-тѣ, като видѣлъ първы-тѣ печатны книги, мыслиль, че сѣ писани съ рѣкъ, зато ся и удивлявалъ на хубаво-то и равно-то писанье ; а мнозина мыслили, че тыя книги сѣ направлены съ магій.

Какви досто-замѣчательны изобрѣтенія ся измислили въ срѣдны-тѣ вѣкове ? Кой и кога изнамѣрилъ компаса ? Кому най-много и зашто приноси ползѣ ? Что изнамѣрили морскы-тѣ пътешествія съ компаса ?

Какъвъ случай и кога подалъ поводъ за изобрѣтеніе-то на огнестрѣльны-тѣ орудія ? Отъ какво ся състои пушечный прахъ ? Най-напрѣдъ каквы огнестрѣльны орудія правили ? Какъ ся тѣ послѣ усьвършенствовали ?